

Előfizetési ár:

Egész évre 8 ft. — kr.
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „

Községeknek, körjegyzőknek,
néptanítóknak:

Egész évre 6 ft. — fél évre 3 ft

Egyes szám ára 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly fia, Domján L., Engel Lajos, Treiner Lipót kereskedésében, és Tausz Vilmos dohányüzésdjében.

PÉCS

POLITIKAI VEGETARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

el fogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutólyabb árak szabotnak. Minden kiiktott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

Az új primás.

A hivatalos lap vasárnapi száma közlé az új primás kinevezetését és az a kinevezetés megerősíté lapunk mult szombati hírért, amennyiben Ó Felsége Magyarország hercegprimásává, esztergomi érsekké Vaszarj Kólos pannonhalmi főpápot nevezte ki.

Hódoló tisztelettel fogadjuk az apostoli magyar király eme tényét és benső örömmel üdvözöljük a magyar kath. egyház fejét, ki eddig is a magyar főpapi karnak egyik legkiválóbb és legérdemesebb tagja volt, ki mint a magyar bencésrend tagja, nemcsak hogy a hazai tudományosságot művelte és fejlesztette, nemcsak számtalan nemzedékeket tanított és nevelt hazafias szellemben, jó erkölcsökben, de mint e méltán becsült tanítórind feje, bölcs kormányzó, jó gazdának és a mellett az iskola és egyház ügyeiert nagy áldozatokra kész hazafinak is bizonyult, ki emberi és papi erényekben egyaránt bővelkedik.

Méltán esett tehát Ó Felsége és a kormány választása e kiváló főpapa, kinek érdemei előtt az egész magyar haza meghajol és midőn lobogónkat meghajtva mi is örömmel üdvözöljük az új primást, tesszük ezt azon reményben, hogy a magyar kath. egyház feje legszentebb kötelességének fogja ismerni a magyar állam és magyar kath. egyház közötti teljes és tökéletes összhangot létrehozni fenntartani és biztosítani minden körülmények között, mert ettől függ Magyar-

ország jelen és jövő boldogulása, szellemi békés kifejlődése, állami méltóságának megóvása.

E szent célra törekedve, ugy a kormány, mint az új primás számíthat minden jó hazafi támogatására és ez önzetlen támogatás meg fogja könnyíteni a nehéz munkát, melyet 25 évi félreértés és visszavonás tett áldatlanná és csaknem végzetes kimenetelűvé.

Legyen az új primás munkásságán áldás. Füzdődjek az ő nagy nevéhez a kiengesztelődés dicsősége és a nemzet hálaja!

Felner Mihály.

Az új hercegprimást bizalommal üdvözi egész Magyarország. Tegnap még egy tanító-rend főpátpja, ma az ország első zászlós ura, rangban herceg s a magyar katolikus egyháznak feje Vaszarj Kólos. Már a szt.-mártoni főpátpi állás is kimagasló rangot biztosít birtokosának hazánk egyházi fejedelmeinek sorában. Mindamellert az eddigi főpátp kinevezése Magyarország hercegprimásává oly előléptetés és kitüntetés, mely földi javakra, politikai tekintélyre, a világi és szellemi hatalom teljességére Magyarországon minden más világi és egyházi méltóságot messze túlsugároz. Ezt a kitüntetést Vaszarj Kólos sohasem kereste, és emberi és papi erényei mellett talán ez is egy ok volt, hogy éppen őt érte a választás.

A benedekrendi tanár, ki évtizedeken át mint az ifjuság oktatója működött a

legáldásosabban, a tudós, ki tudásának gazdag teljességét a hazai történelem forrásából merítette, felvilágosodott szellem, tiszta fej és bölcs férfi, a kinek képzettsége a modern tudás legmagasabb fokán áll.

Magyarország történései közt stílusának klasszicitása s előadásának eleganciája tekintetében Vaszarj Kólos a legelső sorokban áll; a mi pedig különösen kitünteti történelmi műveit, az a hazafias érzés, mely átlengi azokat. Szelleme a multnak annaleiseiből merítette alapos ismeretét ama nemzeti terőknek, melyek a magyar államot egy évezred előtt alapították s azóta az sok világtörténeti vihar dacára, melyek körül dültak; fenntartották. A nemzeti ézés az új hercegprimás egyik legkiválóbb tulajdonsága s egyuttal kezessége annak, hogy jövő működése a legbensőbb összhangban fog állni a magyar államiság érdekeivel s nemzeti hivatásunk követelményeivel.

A magyar katolikusok új fejének megnyerő erényei lenyének szelidsége és szerény nyájassága.

Csoda-e, ha az ország egész közvéleménye párt, sőt valláskülönbség nélkül örvendve helyesli az apostoli király választását? Hisz az új primás egész egyénisége olyan, hogy bizalommal tölti el az országot a jövő tekintetében. Magyarországon a katolikus egyház világi tekintetben is erős, sőt döntő hatalmi tényezőt jelent.

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Magyar szellemi élet.

Fővárosi levél.

Barnuról, a reklámnak és a szellemes humornak nemrégiben elhunyt királyáról kering az a jellemző mondas, hogy minden dolgot csak annyira becsült, a mennyi larmát lehetett vele ütni. A legzsenszialisabb találmány, furcsaság, talentum, színjárat, zirkuzsi, művészet, egyúlibristikai különlegesség, egy szóval minden, a mi nem a hét-köznapiság selejtes kövekkal kirakott országutján járt unalmas hindostáni czamomágással, valamiképen a sivatag széles patajja hajúja, a teve — hanem magasabb régiók felé követelt magának természetes jogokat, mint a bérceznék szabad madara, a sas, — előbb a mindenható reklám érzékeny mérlegére állítottat s csak azután becsülte föl pénzértékére.

A praktikus reklámkirály a kénytelenséggel indokolta eljárását s ezt a védelmet akceptálni és követni kell. A legvögöben bukfecező modern jelszavak — valóságok, Frázisnak tekintik őket évilég önk is, én is, de csak addig valamennyien, a míg a gyakorlatlalt kerüünkzembé. Abban a pillá-

nathan, a midőn egyik vagy másik dolognak gyakorlati kiviteléről van szó, eltűnik a jelszavak elvi jellege s helyökre kerül — Barnur híres princezipiuma a nagy dobról, a larmáról és a kénytelenségről, a melyet az ezer irányba foglalkoztatott közönséggel szemben az egyes ember semmiféle körülmények között nem kerülhet ki. Könnyű dolog ezt indokolni nagyon s talán fölösleges is?

A szelrőzsa szerepe manap a közönségé. A figyelem nem is ezer, hanem százezer irányban forgácsolódik szét. Semmire sincsen elegendő érkezesünk. A pont 8 óra 20 perczkor jelentkező érdekesség 8 óra 25 perczkor egy másik érdekességnek kell, hogy helyet adjon s ez 8 óra 40 perczkor egy harmadiknak, egy negyediknek, egy ötödiknek . . . Igazi tarantella! S komikus főleg a figyelemnek e lazás tanzában az, hogy a 9 óra 5 perczkor felbukkanó hatodik számu érdekesség rövid birkozás után a feledékenység sötét párazatába pofozza bele összes megelőző riválisait, maga maradván diadalmos többségben addig, a míg 9 óra 15 perczkor egy még izmosabb legény öklének csapasa alatt ő maga is legyőzött versenytársai mellé szedül.

Ily körülmények között nem lehet figyelmen kívül hagyni azokat az eszközöket,

a melyek a közönség érdeklődését legalább tíz perczig foglalkoztatják. Szelrőzn kívánság. Tíz percz fele husznak, kétszerese a mindennek, négyzerese a semminek. A semmit sokszorozom meg tehát voltaképen, a midőn tíz perczet ajánlok barátságos figyelembe arra, hogy tudomásul vegyék azt, a mit az Igmándi Mihály által szerkesztett „Magyar szellemi élet” ezimű dis. munkáról — nem mondok el. Ez volna ime, a semmi négyzerese, de indokolni lehet azzal, hogy nem abban volna tulajdonképen a jóindulatu furlang, a mit elmondának, hanem abban, a mit szándékosan nem mondok el: ezzel akarván az ön. k figyelmét tíz perczre részemre hódítani s érdeklődést provokálni ugyan egyszerre a magyar szellemi élet iránt is. Azok persze azt fogják mondani, hogy a szándéknak ily őszinte dobra ütése nem talál bele a repülő század általános refinement-jába, a mely a faesaros utaknak, félrevezetésnek, ügyes porhintésnek és az elbarkolt, őszinte aláírta bujt reklámverésnek nyújtja oda rendszerint a győzelmi pálmát.

Ez azonban nem tesz semmit.

Kijelentem nyiltan és laivozás nélkül a subtilis hazugságok tagas vízei felé, hogy ennek a szép könyvnek, a melyben hatvan érdemes tagja a magyar szellemi életnek van együtt, hogy az olvasónak élvezetet és győ-

Az új primás szellemi és erkölcsi tulajdonságai most azt a bizalmat keltik, hogy az egyház és az állam közt függőben levő ügyek békésen, mindkét fél méltóságának és érdekeinek megóvásával fognak megoldást nyerni

A pécsi küldöttség Budapesten.

Pécs sz. kir. város küldöttségének zöme, mint az már lapunkban jelezve volt, pénteken utazott el a fővárosba, hol a város ügyei iránt érdeklődő baranyai notabilitások közül számosan csatlakoztak hozzájuk, úgy, hogy pénteken este a Vadász-kürt-ben egész tekintélyes tábora gyűlt össze a pécsi intelligenciának, kiknek sorait Nádosy Kálmán, Sisskovich Tamás, Simonffy János, dr. Antal Gyula is diszesítették. A küldöttség szombatn d. e. 9 órakor tiszeltelt **dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszternél.** A küldöttségben részt vettek Kardos Kálmán főispán vezetése alatt Aidinger János, Nádosy Kálmán, Krasznay Mihály kir. tanácsosok, Simonffy János országgy. képviselő, dr. Antal Gyula egyetemi tanár, Brázy Kálmán nagybirtokos, Károly Ignác apát-plébános, Hinka László püspöki jogtanácsos Rath Mátyás kamarai elnök, Littyé József gyáros, Majorossy Imre főjegyző, Fekete Mihály városi tisztifőjegyző, Dischka Győző főreáliskolai igazgató, Szuly János, Stern Károly, dr. Krasznay Miklós, dr. Krasznay Jenő ügyvédek, Erreth Lajos kórházi főigazgató, Kindl József segélyegyleti igazgató, dr. Záray Károly kamarai titkár, Koharies József siklósi és Jasek Alajos himesházi körjegyzők, Krausz Simon és Deutsch Ádám kereskedők, Littyé Jenő gyáros, Lenkei Lajos és Feiler Mihály szerkesztők.

A küldöttség a pénzügyminiszter elé bocsátván, Kardos Kálmán főispán hosszabb beszédben vonta Pécs sz. kir. város és Baranyamegye gazdasági helyzetét, mely a phylloxera pusztítása következtében csaknem reménytelenül vált és fölhitva a pénzügyminiszter figyelmét, hogy amennyiben az állam eszközei engedik, a népek keresetforrása elvesztésével, új keresetforrások nyitására hathatós segélyben részesítse a várost és megyét, melynél többet, nagyobbát egy más borvidék sem vesztett és amely, magára hagyatva, nem lenne képes úgy teljesíteni magasztos kötelességeit, mint azt eddig évszázadokon át, az állam segélyének igénybevétele nélkül teljesítette.

Dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszter a főispánok szintén hosszabban válaszolt. A létesítettni szándékolt dohánygyára-

kat megemlítve úgy nyilatkozott, hogy a jövő évben csak 2 dohánygyár fog felállítani és pedig O-Budán és a Hegyalján. Nem idegenkedik azonban attól, hogy a következő évben még egy — esetleg két dohánygyár létesíttessék, hangsúlyozta azonban, hogy a dohánygyárak létesítésénél a fő a jövedékek kérdése, ezenkívül pedig a műszaki erők elégséges száma. A miniszter örömmel utalt a dohányjövédék folytonos emelkedésére, úgy a rendkívüli nagy cigaretta-fogyasztásra, a miből remélni lehet, hogy az új dohánygyárak létesítésére szükség lesz, de mindenesetre csak 1893-ban, esetleg 1894-ben. Kötelező ígéretet Pécs városának nem tett, egyet azonban határozottan ígérhet, és ez az, hogy a főispán által átvújtott emlékiratot behatóan fogja tanulmányozni és nem kételkedik abban, hogy azok alapján Pécs város első sorban fog tekintetbe vehető lenni. A miniszter sajnálatát fejezte ki, hogy Pécs sz. kir. város viszonyaival eddig közvetlenül nem foglalkozhatott, most azonban ez meg fogja tenni és biztosítja a küldöttséget, hogy ha szükségét látja, nemcsak saját hatáskörében fog intézkedni, hanem a kormány kebelében is oda fog hatni, hogy Pécsről a gyár-**ipar és kereskedelem emelése a kormány akciójának tárgyaivá tétessék,** hogy így a munkás népek új keresetforrások nyújtassanak

Ezután a miniszternek bemutatattak az összes küldött-égi tagok, kikkel kezelt fogva örömet fejezte ki a miniszter, hogy Pécs polgársága így nagy számban érdeklődik a dohánygyár iránt — és ezzel a fogadtatás véget ért.

Nem tartjuk feleslegesnek megemlíteni, hogy a küldöttség a miniszter szép beszédét, bár abban határozott ígéret nem foglaltatott, a legnagyobb örömmel hallgatta és azt több helyen zajosan megéljenzte.

Délután 2 órakor **Baross Gábor kereskedelemügyi miniszternél** tiszeltelt a küldöttség, melynek tagjai bemutatattak, a miniszter velök egyenként kezelt fogott. Kardos Kálmán főispán údvözöl beszédében kiemelve Barossnak városunk forgalmi viszonyai iránt több ízben kimutatott jóakarátát és gondoskodását, és utalva a rendkívüli föllendülésnek indult személy- és áru-forgalomra, fölhitva a miniszter figyelmét a pécsi pályaeépület elégtelenségére, melynek tárgyában emlékiratot nyújtott át. **Baross Gábor miniszter** az emlékiratot átvéve, szívvel-válasszal utalt arra, hogy Pécs város forgalmi érdekei a kormány folytonos gondoskodá-

sának tárgyát képezik. Örömmel észleli a forgalom emelkedését, melynek fokozódására bizton számíthatunk, miután az eszközök, melyek a fejlődést előidézték, megmaradnak a jövőre is és cezzelutatosan fejlesztetnek. Ismeri a pécsi pályához viszonyait, és e kérdést nem tartja csekély fontosságúnak, mit igazolva látzon körülmeny által is, hogy Pécs polgársága ez ügyben oly szép számmal jelent meg nála.

Hogy a pécsi pályához és forgalmi érdekek nem véletlenek le a napirendről, utal a hírlapok közléseire, melyek open a napokban jeleztek bizonyos tárgyalásokat (a miniszter itt kétségen kívül a dunagőzhajózási társasággal, a mohács-pécsi és pécs-barcsi vasutakkal folyó tárgyalásokra célozott), mely tárgyalásokról most érdemlegesen nem nyilatkozhatik, és csak annyit mondhat, hogy **e tárgyalások kivánt eredménye csak idő kérdése.** A miniszter választ kitoró felkérésével fogadta a küldöttség, mire Baross a polgármesterhez és többekhez szives szavakat intézve, a fogadtatásnak vége lön.

A kereskedelemi miniszteről a küldöttség **gróf Szapáry Gyula miniszterelnök**nél tiszeltelt, hogy, mint azt Kardos Kálmán főispán ékezzelölön kifejezte, szívek sugallatát követve nyilvánítsák ragaszkodó tiszteletüket a miniszterelnök iránt, ki oly kiváló figyelmet tanusított városunk iránt, melynek ügyeit továbbra is magas pártfogásába ajánlja a főispán. E szívből jövő szavakra a **miniszterelnök** az öröm látható érzésével válaszolt, megköszönve a küldöttség figyelmét, örömmel emlékezte meg a Felsőg oldalán Pécsért töltött szép napokról és biztosítva jöndulatáról a város polgárságát. Ezután a miniszterelnök kezelt fogott a küldöttség tagjaival, megszólításával tüntetve ki Krausz Simont, Károly Ignácot, kikkel pécsi időzéséről beszélgetett és dr. Antal Gyulát, kit barátságosan tegezve, örömeinek adott kifejezést, hogy ő is csatlakozott Pécs szab. kir. város küldöttségéhez.

Ezzel a küldöttség eloszlott és, mint aki dolgát valóban jól végezte, barátságos lakomára gyűlt össze a Vadász-kürtü vendéglőben. A pompás lakoma, a kitünő borok és pezsgő a legjobb hangulatban tartották a diszes társaságot, melyben Vágó, az új főispáni titkár is részt vett. A lakomán több felkösöntő is mondatott; így Károly Ignác Rath Mátyás a főispánt, dr. Záray Károly pedig a polgármestert éltették.

A küldöttség tagjai szombat este és vasárnap folyamán utaztak vissza Pécsre.

Negemlítjük meg, hogy a küldöttség egy része a főispán vezetése alatt báró Fejervary Géza honvédelmi miniszternél, gróf Csaky Albin közoktatásügyi miniszternél, és Gränzenstein pénzügyminiszteri osztálytanácsosnál is tiszeltelt, amikor is a honvédelmi miniszter vasárnapra ebédre hívta meg a főispánt, polgármestert, főjegyzőt, tisztifőjegyzőt és Károly Ignác apátplébánost.

A tudományos szellem élesztése a papság körében.

— Megnyitó beszéd, melyet a Szent-Pál-társulat első közgyűlésén tartott dr. Rézbányai József. —

Hogy a vilárendszer fölfedezője pap volt, fölfőleges említenünk. A gyógyászatban olasz, sábrnói bencések tünnek ki, a gyógyfűrdőket ők gondozták s látták el a szükségességekkel a betegek számára. Ker. kath. tudosok munkálatai után sikerült XIII. Gergely pápának a naptár javítását, — ilyenek rajzolták az első térképeket, (a legnevezetesebb Fra Mauro, camalduli szerzetes 1459.) ilyenek adták az első ethnografiai adatokat, melyeket hittérítői utjukban készítettek Chináról, Mongol- és Tatárországról, Abyssiniáról, a sötét Afrikáról. A esilágazati tudományok védői, részben fáklivavivői is: Copernicus, thomi kanonok, Tycho Brache, Cusa bíbornok,

nyörőséget szerezzenek: becsületes reklámot akartam csinálni, a midőn ennek a kis cikknek a megírásához hozzáfogtam. Jókai Mór, Pulszky Ferenc, Dóczy Lajos, Falk Miksa, Mikszáth Kálmán, Gyarmathy Zsigánd, Feszty Árpád, Benczur Gyula, Eisenhut, Horovitz, Bihari, Strobl Alajos, Zala György, Blahány, Pálmay Ilka, Vizváry Gyula, Fáy Serena, P. Márkus Emilia, Hunyadi Margit, Veigelsberg, Beniczkyné B. Lenke, Feleki Miklós, Evva, Róna József, Munkácsy Mihály, Zichy stb. valamennyien arcképpel, facsimilével s élvezetes, szépen megírt cikkel szerepelnek, a melyet kizárólag e pompás díszmű számára írtak.

A rekláminálásról öt percznyi gondolkodás után azonban lemondottam. Hiába szorongatott a mű zseniális szerkesztője, hogy kérem alássan így, meg amúgy . . . Nem uram, kérem alássan, nem írok én önmek egyetlen betűnyi reklámot sem. S önök szívesek lesznek belátni, hogy nem neki vagyok igazgató, hanem nekem. Kiról írjak? Munkácsyról, Falkról, Benczuról, Blahányról, Eisenhutól — vagy talán éppen Jókai Móról, a ki úgy-e bizony legjobban reá szorult egy kis barátságos — vállvergetésre azért, hogy nagyot nőjön és az Isten éltesse minéknk továbbra is.

Mindent nagy gyönyörűséggel olvastam

el, a mit ebbe a könyvbe írtak — arról azonban, hogy én fedezem fel őket a magyar közönség számára — szives belegegyezésekkel — le kell, hogy nagyszű archaeologusunk, Pulszky Ferenc javára mondjak, a ki azonban nyilván szintén le fogja tenni ezt a mondatomat s kétséges, hogy átveszi-e valaki abban a fényes társaságban, a mely a „Magyar szellemi élet” szalonjában adtegyémásnak találkozót.

Nagyon mulatságos barnumizmus volna Jókait fölleideni például, vagy Munkácsy Mihályt, — reklámkiarily azonban meghalt, s nem végreelkezett olyan irányban is, hogy hatalmas eredményekkel járó forrásai közül a bolondokat is követni kell . . .

Szereztek meg önök ezt az igazán értékes könyvet és olvassák el — ez a leggyeszerűbb. Attól aztán, a ki családva találná letenni, szivesen elfogadom a szeretetreméltó nehezeltést azért, hogy ez a hatvantagu előkelő társaság felültette Legyen szabad azonban előre kijelentem, hogy ennél az ajánlatnál én semmit sem közeztáztok.

Budapest, 1891. október hóban.

Abonyi Árpád

Gassendi áldozópap, Galilei. Szintúgy ápolta az egyház a régészetet és nyelvészetet is. A történelmi kritika is előbb az egyháziak által műveltetett. Dr. Kereszty Géza. Haladás és kereszténység. 69. l.

A klasszicizmus, humanizmus és bölcsészeti tudományok is mindig buzgóan ápolttak Wiseman¹⁾ szerint

„Tudós papoktól, kik élték szentelik Krisztus szolgálatára, — mert szíveik Oly szent s dicső érzelmektől dagadnak, melyek a szentegyház ólén lakadnak.“

s a Szentlélek így szól a próféta által a tudatlan szolgáról: „Mivel te megveted a tudományt, én is megvetlek téged, hogy papságban ne szolgálj nekem.“²⁾

Ha pedig hazánk történetére fordítjuk tekintetünket, nem látjuk-e ugyanazt? Nem első volt-e itt is tudományosság tekintetében az a népnevelés körül az egyházi rend? Nem a papság volt-e, mely nemzetünk gyermekkorában — tudományával s jámborságával annak bölcsője mellett virasztott? Ott látjuk szt. Gellért, Domonkos, szt. Mór, Walter, Alberik, Gunther szerzetesek, Adalbert Asztrik, István, veszprémi, Bonipert, Simon, pécsi, Hartvick, boszniai püspökök alakjait. Anonymus, Béla király névtelen jegyzőjét, a jeles egyházi férfit, ki az Ázsiából kijött hét magyar vezér történetét írta, a Chironion íróját, ki a 997—1115-ig terjedő események történetét jegyezte föl — a XI. és XII. századból. Szőljünk-e Felician és Banly Lúkaés, esztergomi érsek, Hedervary Sámuel, csanádi, Ugri, győri püspökökről, Tybus János, II. Béla király alkancellárjáról?

A XIII. században Kalanus, pécsi püspöknek, kora kiváló tudósának, nevével (mellékneveivel Juvenicus Coelius Calanus) találkozzunk. kit III. Ince pápa is tudományokkal ékes férfinak nevez. (III. Ince Dezsőhöz int. levele.)³⁾ ki Attila életét írta meg. E században élt szt. Margit, IV. Béla király leányának életírója. — Kézay Simon, magyar származású egyházi férfi, ki 1282-ig összegyűjtötte hazánk okmányait s följegyezte 2 könyvben a mult jeles eseményeit. — Pauer. Az egyh. rend érdeme Magyarorsz. tört. 133—160.

Ugyanazok kezében látjuk századokon át a tanítás és népnevelés ügyét. Az esztergomi, csanádi, zoborhíri, fejérvári, pécsi, veszprémi, tapolcai, budai iskolák, a veszprémi, pécsi, pozsonyi, váci, budai, nagyváradi hazai akademiák leginkább nekik köszönik eredetét. — Lányi. A magy. klerus érd. tört. igaz. emléke. Pozsony 1848, 57—80 l.

Vannak közöttük írók, hittudósok, jogtudorok, királyi ügyészek, historikusok, költők, lyrikusok, ének- s zeneművelők, építésszek, bölcselkedők, diplomatikus írók, természetű tudósok, vannak udvari pap- orvosok, csillagászok, éreművesek. — S a tudományosság magyarországi arany korának vezérférfiai a XV. században kik voltak ismét? Nem-e az egyháziak? Nemcsak tudósok s honfiak, de nevéik a népnevelés egén is kitündöklének. Vitéz János, Csesinge, Dóczy Orbán, Báthory Miklós, Geréb László, az Erdődyek, Várday Péter, kalocsai érsek, a Rozgonyiak, Hedervary László stb. nagyok, kiknek mindegyike nevéhez nagy alkotások egész sora s a fölvilágosodás történetének egy-egy korszaka fűződik. Vitéz Jánosnak köszöni Magyarország legnagyobb királyi neveltetését s tudományok kepezését. Csesinge elsőrangú írója hazánknak s a humanistáknak mind maig elsőrendű csillaga. Dóczy, győri püspök jövedelmeit, szoros éreményben, mind a közzéjára szentelvény, ápolta a jeles elmebeli tehetségeket. Őt Mátyás — Bonfin szerint — halálig szerette — usque ad mortem eum dilexerat. — Báthory, váci püspök, bőkezűsége adott létet Galeotus nagy művé-

nek »Mátyás király mondásairól s tetteiről.« Geréb László, Mátyás király közel rokona s budai prépost, az irodalomnak hőkehlő pártfogója vala. A könyvsajtót, az emberi ész eme fonséges találmányát, mely e századnak dicsősége, ő állította föl először hazánkban. Temesvári Pelbárt, szt. ferencrendű szerzetes, hazánk egyik legtermékenyebb írója, kiknek munkái itthon és külföldön nagy becsben állottak s hihetetlen gyorsasággal elkélvén, közel 40 kiadást értek.

A XVI. században a mohácsi gyász napjaiban a főpapok tartották fenn hazánkban a tudományok s az irodalom kincseit: Telegdy, Országh, Verancsis, Martinuzzi Fráter György, Oláh, Ujlaky Ferenc, győri, Listhy János, veszprémi püspök, Fejérvári István, Draskovich György, Kutassy János, Broderich István, Forgách Ferenc, Frangepán Ferenc, Gyöngyösi György, remete szt. pálos szerzetes, Monoszlói András, Pozsonyi prépost, Pestí Gábor, fejérvári kanonok, Szánthó István, J. társ. atya, Szegedy Gergely a XVI. — s Káldy, Forgách, Pázmány Péter, Szelepcsényi György, Szuhay István, Losy Imre, Pusky János, Lippay György, Széchenyi György, Bathányi Ignác, Biró Márton, Eötvös Ferenc, Bajza Illes István, Otrókócsy Főris Ferenc, Sennyeyi László, Hajas István, Salágyi István, Faludy Ferenc, Révay Állnak, a XVII. században, a tudományok és az irodalom világában ezreknek élén, kiket — hogy századunkról ne is szóljunk — lehetetlen felsorolnunk.

Nem a vallási főnökség tekintélye egyedül, hanem a tudomány fonsége, a haza s az emberiség iránt szerzett érdemek s bokros jótétemények tudatán táplált érzete a halának buzgott föl a népben, midőn a kis községe határaiiba érkező főpapnak tiszteletére harangjait meghúzta, az utat virágos galyakkal behinté; elebe a mezőre seregesen kitódulva, őt Hozannával üdvözölé, áldása alatt fejet hajta és térdre borult. — A klerus az egész emberiséget fölkarolta, az egész embert elfoglala; vallási tevédséit javítá, jobb erkölcsi törvényt szabott elebe, hajlamait ápolásba vette s ezen atalakítás következtében működése kihatott nemcsak sikeresen, de eldöntőleg, a művészet, a tudomány, törvényhozás és politika minden részébe, elhatározó befolyást gyakorolt vallási, népnevelési, polgari intézetekre, bő s elapadhatatlan forrásá lön az embernek üdvös céljait elősegítő alapítványoknak, a hont védelmezé, a népeket a szeretet s erény ösvényére kalauzola, szövétneket gyujta az ember lelkében, midőn Istent s feladatát ismeretét meg vele — s mindezt tudományával s erényeivel. Lányi. U. ott. Bevezetés.)

* * *

„E rend megmozdított minden nagy kérdést, mely érdekl az emberiséget — mond Guizot⁴⁾ — foglalkozott lényének minden problémájával, minden esélyével. Ezért oly nagy befolyása az újabb polgáriarsodásra, még nagyobb, mint azt akár leghevesebb ellenei, akár legbuzgóbb védői feltüntették“

S nem vagyunk-e mi e nagyok unokái?

— Quod si —

Frigida curarum fomenta relinquere posses, Quo te coelestis sapientia duceret, ires, Hoc opus, hoc studium parvi prope remus et ampli,

Si patriae volumus, si nobis vivere cari.

Horat. Epist. L. l. ep. III. 25.

Igen! Parvi properemus et ampli. Kicsinyek és nagyok, mozdítsuk elő a nemes célt. Istene a tudomány, és a ki tisztán küzd a nemes harcban, az Istent küzd és az emberiség legjavát menti meg s örök hálijára leszen méltó!

Ezt hirdetni szóval és a tollerejével — hivatásu e kisdéd körnek, a melynek ez évi

működését ezennel, serény munkára hiva megnyitom. Isten áldása legyen egész évben velünk! Terjesszük a jót s irtsuk a rosszat. (Vége)

A törvényhatósági tagok számának megállapítása s a bizottsági tag választó kerületek újabb beosztása.

IV.

VII. Szent-Lőrinc járás.

1-ső választó-kerület Szt.-Lőrinc. Csonka-Mindszent 48, Kacsóta 58, Szt.-Dénés 93, Szt.-Gyál 47, Szt.-Iván 52, Szt.-Lőrinc 132, Szt.-Király 162 választóval, választási hely Szt.-Lőrinc, választó 7 biz.-tagot.

2-ik választó-kerület Nagy-Peterd, Bánfa 63, Becefa 37, Botyka 60, Búdófa 38, Dencsháza 74, Katádfa 41, Kis-Peterd 88, Nagy-Peterd 64, Ny.-Sz.-Erzsébet 48 választóval, választási hely N.-Peterd, választó 6 bizottsági tagot.

3-ik választó-kerület Baksa 61, Babarcz-Szöllös 31, Bodony 33, Egerszeg 40, Hegy-Szt.-Márton 35, Kis-Dér 44, Monyorosd 41, Tengerin 37, Tésény 73 választóval, választási hely Baksa, választó 5 biz.-tagot.

4-ik választó-kerület Bükösöd 67, Csebény 12, Cserdi 57, Dinnyebéki 51, Gyűrűfű 23, Helesfa 78, Horvát-Hertelend 29, Ibafa 54, Goricza 1, Korád 18, Megyefa 37, Nagy-Váty 63 választóval, választási hely Bükösöd, választó 6 biz.-tagot.

5-ik választó-kerület Sellye. Bogdása 98, Iványi 71, Kákics 54, Marócsa 31, Sellye 124 választóval, választási hely Sellye, választó 5 biz.-tagot.

6-ik választó-kerület Oszró. Kemse 27, Kis-Csány 86, Nagy-Csány 33, Oszró 61, Piskó 63, Sósvertike 42, Zalata 64 választóval, választási hely Oszró, választó 5 bizottsági tagot.

7-ik választó-kerület Bicsérd. Kis-Bicsérd 74, Bakonya 62, Bagota 25, Nagy-Bicsérd 64, Boda 96, Gerde 65, Pázdány 18, Rugásd 39, Varjas 23, Velin 19, Zók 64 választóval, választási hely Bicsérd, választó 6 bizottsági tagot.

8-ik választó-kerület Magyar-Mecske, Czindéri-Bogád 31, Gilvánfa 45, Hernádfa 17, Kisasszonyfa 41, Kistelek 44, Magyar-Mecske 59, Monosokor 13, Okorágh 51, Otd 64, Ronádfa 26, Sumony 51, Uj-Mindszent 23 választóval, választási hely Magyar-Mecske, választó 6 biz.-tagot.

Baranyavármegye közönsége által Pécssett, 1891-ik évi október hó 12-én tartott rendes éhnyezés közgyűlése által 843. kgy. számú határozattal elfogadottait.

S e y L a s z l ó főjegyző,

H I R E K.

Személyi hir. Aidinger János kir. tanácsos polgármester, Budapestről Bécsbe utazott, hogy ott a D. G. T. igazgatóságával több függő kérdést tegyen megbeszélés tárgyává. — Az ujjonnan kinevezett főispáni titkár, Vágó Ferenc hétfőn érkezett városunkba és kedden foglalta el új állását.

Az új kalocsai érsek. Kalocsai érsekké Császka György székesi püspök neveztetett ki.

Hínevezés. Salamon József kir. tanfelügyelőt a tanügyminiszter kinevezte a csurgói állami tanítóképezde felügyelőbizottságának tagjává.

A pécsi képviselő-jelölésekre vonatkozólag a „Fünfkirchner Zeitung“-ban Jókai és Brázay föllépéséről megjelent hírek minden komolyabb alapot nélkülöznek.

¹⁾ Wiseman. A tudom. összhangzat. a kynilak. 426. l.

²⁾ Ozéás 4. 6.

³⁾ Cod. diplom. T. III. v. 1. p. 38.

⁴⁾ Cours d'histoire mod. lec. V.

Mindenszentek ünnepe. Folyó hó elején ünnepelte a kath. világ az ugynevezett mindenszentek ünnepét, mely emléknappja mindama megdicsőült erényhősöknek, akik Isten előtt nagyok voltak, mert hivatásukat Isten iránti szeretetből lelkiismeretesen betöltve nem téveszték szem elől, hogy Isten és Istenért mindent, nekübe pedig semmitsem alkothat az ember, ami az igazi nagyság és szentség jeleget hordán magán. Vegtlen ezek száma, több mint a csillagoké a szép égboltozaton, szép a korona, mely homlokukat ékesíti, ragyogóbb a gyémántnál, s ha e világban nem is vertek fel port az emberi társadalomban, s minden feltűnés nélkül futottak meg a nekik kijelölt pályát, Istennél vannak most és példájuk írott könyv marad e földön, melyből a legszentebb tudomány, a legnagyobb bölcsesség ragyog felénk, az Istenfelelem. Utána, nov. 2-án a halottak országába vezetett bennünket a kath. egyház, megemlékezve mindazokról, akik a föld ölében pihennek évszázadok óta, de tan felvedve, s nincs aki egy fohászsal is emlékezzék róluk, örök nyugalom és boldog béke jutalmát esdje számukra az élet és halál Urától. Ezekért imádkozott hétőn a kath. világ, midőn bánatos, de vigasztal teljes hangon kérte az Urat Requiem a eter nam dona eis Domine, adj nekik Uram örök nyugalmat; Requiescant in pace, nyugodjanak békében. Mindkét napon Dulánszky Nándor megyés püspök ur celebrált fényes segédlettel és az újonnan beszerzett stilszerű egyházi öltönyökben, melyekről majd külön fogunk értekezni, most csak annyit, hogy kedden a meghalt pécsi püspökökért tartott fényes gyászistenmisztet, mely alkalommal a művészi kivitelű új püspöki keresztet ft. Rézbányay József úr, a theologia és kánonjog tudora hordotta a cebláló püspök előtt. 6-án pedig az elhunyt káptalani tagokért és 7-én a káptalan meghalt jövevőit tartatik ünnepélyes Requiem, mely utóbbi két alkalommal a káptalan dignitásainak egyike fog celebrálni. Megemlített, hogy 5-én, vagyis esütőrtökön, sz. Imre magyar herceg ünnepe 9 órakor nagy mise lesz, mely alkalommal azon diszes és nagy értékű kehely fog használatni, melyet a pécsi egyházmegye készítettett Girk György püspök jubileumára.

A Ferenc-József nevelőintézet növendékeiről azt írta a „F. Z.”, hogy az intézet kormányzójának dr. Erdődi Bélának vezetése mellett városunk nevezeteseinek megtekintése végett szombaton Pécsre randinak. Mint illetékes helyről értesülünk a kirandulás közbejött akadály miatt máskorra halasztódott.

Az elsőfokú iparos-és keresk. iskola tanárairól azt írta a „F. Z.”, hogy saját kényelmük szempontjából nem tartanak esti órákat a tanoncokkal. Ugy látszik, hogy ismét rosszillt értesült a „F. Z.” mert a tanárok mindenkor az iskolát helyezik minden melléktekintetek fölé. Különbön igenis van esti-tanfolyam és pedig akkor, midőn éppen a legkényelmelenebb a tanároknak — a szép tavaszi és nyári estéken — órát adni.

Itt a tél! Nálunk és- mint az országban mindeütt hirtelen, minden átmenet nélkül köszöntött be a tél. Langyos őszi este volt, midőn fejünket lehajtottuk és jégvirágos ablakokra ébredtünk. Azóta tartós-száraz hideg van. Ejjelünkint nagy.

Halálozás. Kovácsics József meghalt h. hó 3-án életének 53-ik évében. — Breisch a. h. Vilmos meghalt m. hó 30-án, életének 40-ik évében.

Táncmulatságok. A siklósi flatalság f. e. november hó 7-én a „Pelikán”-hoz címzett nagyvendéglő termében Siklós nagyközség szegényháza javára zártkörű táncestélyt rendez. — Folyó hó 9-én pedig a vaiszlói ifjúság rendez zártkörű táncosorít az ottani nagyvendéglő termében.

A nótanítók alkalmazása ellen ugyancsak kikelt a „Néptanoda” legutóbbi két számában egy álnevtű paedagogia. (?) A nótanítók alkalmazását paedagogia, társadalmi és

hazafias szempontokból ellenzi. Paedagogiai érvei közül elég csak annyit kiemelni, hogy nő csak saját gyermekét tudja nevelni, a másét nem; mint a gonosz mostoha példája mutatja. Megjárna, ha minden mostoha gonosz volna! A többi érvei közül csak annyit, hogy a tanítóknak sincs a társadalomban tekintélye, hat a nótanítónak hogy lenne! Ha elveszi a férfitől a kenyérkeresetet bizony örökké partában maradhat. Végül nem hiszi a cikkíró, hogy a nótanító hazafias érzelmeiket tudjon csepegtetni a gyermek lelkébe. Bizony nagyon sovány argumentumok ezek, melyekből nagyon is kilátszik a lólab. Különbön e cikkre még visszatérünk.

Érdekes sajtóügyi eset. A pécsi törvényszéket érdekes sajtóügyi eset foglalkoztatja. Az inkriminált cikkert a felelősséget ketten vállalták el és viszonzvadát emeltek egy év előtt megjelent közleményért a magánvadló ellen. Időközben a magánvadló a sértő cikk egyik írója ellen visszavadot panaszát, míg a másik ellen fenntartotta. Kérdés tehát most az, ha ketten vállalták el a felelősséget lehetséges-e az egyik ellen megszűntetni a vadat, a másik ellen azonban fenntartani? Ha mindkettő ellen kell megszűntetni a pórt; ugy fenn kell-e tartani a viszonzvadát, habár az elévült? Elévülés-tudvalevőleg a viszonzvad emelése alkalmával akadályt nem képez; de ha megszüntetik a pórt, akkor már nem lehet viszonzvadról szó.

A XIV vonalzakaszu jegy használatának kiterjesztése. A bpesti-fümei és annak melletk vonalai állomásairól váltott XIV vonalzakaszu menetjegyek érvényesek Villánytól fekvő valamennyi állomásra és viszont ha az üszög-villányi vonalrész kiűlön megfizetetik. Megjegyzendő azonban, hogy a fent említett vonalak állomásairól váltott menetjegyek Zágráb Sziszekben illetve Sziszek-Zágrábban át nem érvényesek, mivel ezen irányban Zágráb állomás metszőpontot képezve a vonalzakaszu Zágrábba illetve Zágrábról számítatnak.

Mindenszentek estéjén megnépesültek a temetők. A dermesztő hideg dacára csakogy hullámozott a nép a sírok között. A családi sírboltok valamennyi igen izlésesen voltak díszítve. Legtöbbször gyönyörű élővirágokból készült koszorúk voltak elhelyezve. Ezernyi apró gyertyaláng világította be a sírokat. A temetőben R. a. d. ó kaplan tartott a hívőknek beszédet.

A magyar borok amerikai piacáról newyorki konzulátusunk szeptember havi jelentésében a következő figyelemre méltó sorokat olvassuk: A magyar borok fogyasztásáról egy itteni előkelő bordeauxi borceg azt állítja, hogy az a legközelebbi években a bordeauxi borok rovására emelkedhetnek, ha a magyar borkereskedők értenék üzletüket. Első sorban az amerikai közönséggel meg kellene ismertetni az egyes fajok speciális jeleget. Ezt tették annak idejében a francia pezsgő érdekeben. Kiemelendő, hogy a külföldi borok között leginkább a magyar hamisítattik. Ez nincs összefüggésben a termék minőségével, kizárólag az érdekeltek cége bűne ez. Egész Newyorkban alig 5—6 cég van, melyeknél bizalommal lehet magyar bort vásárolni. Mint érdekes bor, leginkább a tokaji hamisítattik és pedig nem csak itt, mert Berlinben gyártott tokaji érkezik ide nagy mennyiségben és pedig czegekhez, melyek nagy hálkódással magyar borcegekül hirdetik magukat. Chicagóban bizonyos Mihalko Zsigmond mint valami Magyar királyi bortszaság-képviseelő árul mindenféle magyar bort. Miután azonban magyar bort nem importál, kétségtelen, hogy kaliforniai bort árusít. Valóban ideje lenne a magyar bor reputációja érdekében valami erőlyes rendszabályt alkalmazni mert ez, sajnos, nem az első panasz.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

FRILKER HILY.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyezettek Pécs szab. kir. város 1891 évi október hó 31 ik napján tartott heti vásárára.

	őszi	— frt — kr.	— frt — kr.
Buza	(tavaszi)	10	30
	(uj)	9	30
Kétszeres	(o)	9	30
	(uj)	9	30
Rozs	(o)	9	30
	(uj)	9	30
Árpa	(tavaszi)	7	50
	(uj)	7	50
Zab	(tavaszi)	5	70
	(uj)	5	70
Bákköny		5	10
Reppe		5	20
Kukorica		2	50
Széna		2	50
Szalma		2	50

Med. univ.

Dr. WALLERSTEIN BODOG

szülész, nő- és gyermekorvos.
Rendel. új lakásán a Majláth-téren: az irgalmas-rend új épületében d. e. 11—12-ig, d. u. 1/2—1/3-ig.
Fogorvosi műtötteknek rendelő idő: d. u. 1/2 3 órától kezdve. 3742

Eladó malom.

Haságy községben, a pécsi járásban két köre járatu malom szabad kézből eladó 6000 forint előnyös feltételek mellett. A hozzátartozó kert és réttel, mely 4 1/2 hold 1200 □ öi évente 500 frt jövedelmet hoz. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal és a tulajdonos ACKERMANN EDE Haságyon. 3747

A nagy Krach!

New-York és London nem hagyták az európai szárazföldet sem érintetlenül és egy nagy ezüstáru gyár inditatta érezté magát, hogy egész készletét csekély munkadíjért eladná. Főhatalmazásom van az elhatározás keresztvitelére.

Ajándékba adok

tehát mindenkinek, legyen gazdag vagy szegény, a következő tárgyakat csupán 6 frt 60 kr. és pedig: 6 db legfinomabb asztali kés, valódi angol pengével, 6 db amerikai patent-zástvilla egy darabból, 6 db amerikai patent ezüst evőkanál, 12 db amerikai patent ezüst kávéskanál, 1 db amerikai patent ezüst leveskanál, 1 db amerikai patent ezüst tejmerő, 6 db angol Victoria-tálca, 2 db hatalmas asztali gyertyatartó, 1 db tea-főző, 1 db legfinomabb cukorhintó, 42 db szeszen.

Mind ez elősorolt 42 tárgy előbb 40 frtnál többé került és most 6 frt 60 kr. legkevesebbért árultak. Az amerikai patent ezüst egészen fehér érc, mely ezüst színű 25 évi megtartást, mielőtt jótállás adatik. A legjobb bizonyíték arra, hogy e hirdetés

nem szédélges,

az, hogy ezennel nyilvánosan kötelezem magamat, hogy mindenkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénz minden vonatkozás nélkül visszafizetem, épen azért senki ne mulassza el a kedvező alkalmat e díszgarantúra beszerzésére.

Széküldés csak utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése esetében.

Külföldön figyelembe ajánlatuk az ehhez való tisztító dor, egy doboz használati utasítással lakr

Periberg P. bizonyos üzlete

az egyesült amerikai patent ezüstáru gyára Bécs, II. Rembrandtstrasse 33.

Kivonat a közönlő iratokból: Az ön küldeményéért (6 frt 60 kr.) 42 db igen megvaltam elégedve és kérek ismét küldeni a következőket.

Triest, június 1. 1891. FUMÉE ERNŐ lovag.

Megkaptam a patent ezüst ezüstéket, azokkal teljesen meg vagyok elégedve és kérem még a következőket küldeni

Tauca, Magyarország, március 26. 1891.

5788 Graf KONIGSEGG FIDEL.

Pécsi kir. táblai értesítő.

1891. évi november hó 4-én.

Elintézetett polgári ügyek.

Helyben hagyva:

- 1512 Özv. Kiss Jné Kiss Gy. s t. som. vissz. h.
1513. Molnár J. Gyenei J. 37 frt 23 kr.
1541. Belevary J. ifj. Markó J. s neje 100 frt.
1542. Vosgies V. Vosgies M. 61 frt.
1547. Kaszai J. s neje Hetessy Dné 72 frt.
1700. Veisz M. Horváth Gy. s t. 48 frt.
1922. Kohn testv. Kaufman J. 11 frt.
2395. Grün Zs. Grosz P. 17 frt.
4431. Kardos F. Kardos J. felfolyamodás.
1119. Nagy J. s t. Schwartzt Jné sommás per.
1246. Udvasy F. Faics K. s neje végr.
4213. Feldreich D. özv. Nyarady Zsné végr.
1914. Jankovics S. Szántó A. 192 frt.
2984. Fischl M. Faics L. végr.
3221. Viosz B. Molnár Jné végr.

Megváltoztatva:

1915. Schvabach S. G. Schvimmerling S. 85 frt.
2101. Haberfeld T. M. Justin 68 frt.
4428. Bata J. Bata F. mesgye igazítás.
1236. Pupp F. Volf R. s t. tkv.

Részben megváltoztatva:

1914. Jankovics S. Szántó A. 192 frt.
975. Kovács J. Kassa J. tkv.

1121. Csató F. Jäger István végr.
546. Dr. Dietrich J. gr. Schmeidegg K. s t. 2000 frt
2963. Massán Gy. Massán F. igazolás.

Feloldva:

1245. Freund S. Recsei J. tkv.
775. Kirehknopf A. Fetzter Mné ingatlan.
Rendelvényileg
1004. Tikker J. Mautner A. 108 frt.
1005. Özv. Rozs Gyné Rozs E s t. 341 frt.
1052. Németh J. Schneckenberger J. tkv.
1066. Tóth F. hagy.
1154. Pongrácz J. Czvetko Gy. tkv.
1164. Szivér J. Konyhás J. tkv.
773. Meer J. s t. Klack J. végr.

Megsemmisítve:

1189. Somogyi M. hagy.

Viszautasítva:

4430. Kardos F. Kardos J. 100 frt.
1051. Buday J. Bozok Gyné.
1091. Tosjok M. Horváth B. végr.
1219. Viener D. Kecskés Gy. végr.
2962. Massán Gy. Massán F. végr.
3076. Szalay F. Szalay D. birtokper.

Elintézetett büntető ügyek.

Helyben hagyva:

1227. Vosgies J. lopás.
2068. Bársony A. rágalmazás.
1063. Nagy J. lopás.
1087. Németh Gy. ingatlan rong.
1100. Pap M. rágalmazás.
321. Presnus Gy. lopás.
499. Gierző Gy. sulyos t. sért.
2113. özv. Foki Ané okirat hamis.
2117. Mize Gy. rablás.
344. Gyorkó Mné könnyű t. sért.
351. Reiman Balogh J. sulyos t. sért.
2115. Ifj. Foki F. hat. ell. erőszak.
2133. Növi J. feljelentési ügye.
1031. Deutsch A. s t.
2080. Deutsch A. s t.
901. Kubinszky J. uzsora
1502. Szabó J. becsülets.

Megváltoztatva:

2094. Orbán J. emberölés.
291. Sziládi J. hat. ell. erőszak.

Részben megváltoztatva:

1089. Horváth F. s t. rágalm.
2151. Kollasics Gy. lopás.
2095. Petre A. s t. sulyos t. sért.
1041. Penderesics J. lopás.
1055. Bender L. sulyos t. sértés.

1059. Fellner J. s neje sikk.
1061. Veszelinovics Jné lopás.
464. Bott Gy. becsülets.
2077. Fekete Gy. s t. hamis tanuzás.
2082. Kolompár B. lopás.
2116. Szoki J. gyilkosság.
2134. Horváth Győző J. lopás.

Feloldva:

1813. Bozsolik F. sulyos t. sért.
1099. Halász T. vagyon rong.
1051. Máté J. lopás.
1056. Frank Sné.

Rendelvényileg

1214. Nyul M. rágalmazás
1235. Horváth Gy. s t. becsületsértés stb.
2101. Birderi S. lopás.
1086. Lázár G. becsületsért.
181. Steiner J. s t. sikk.
1057. Máté Fné.

Megsemmisítve:

1088. Purbusz Szabó J. ingatlan.
348. Dávid M. s t. könnyű t. sértés.

Viszautasítva:

2078. Glavina A. sikk.
335. Kismester J. becsülets.
1831. Kövér J. s t. tulajdon ell. kihág.

11285 sz. tk. 1891.

3754.

Arverési hirdetmény.

A m. kir. államkincstár végrehajtatónak
Gyöngyös Ferencz

Végrehajtást szenvedett elleni 65 frt 3 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az 1891. évi december hó 1-ső napján d. e. 10 órákor Szebény község házánál megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsátatik, a pécsvárad kir. járásbíróság területén levő Szebényben fekvő a 43. sz. tjkvben felvett l. 65. hsz. sz. 121b. sz. házra, $\frac{1}{8}$ telekre 1490 frt becsárban és ugyanazon tjkvben felvett f 1704. hszsz. szöllőre 234 frt becsárban ezennel megállapított kiküldési árban. Az ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kiküldési áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 149 frtot és 23 frt 40 kr-t. közzében vagy az 1881. 60. t. cz. 92. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3633 sz. a. kelt. m. kir. igazságügyministeri

rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

4) Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamattal együtt az 1881. évi dec. 6-an 39428. l. m. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a pécsi kir. adóhivatal mint bírói letéti pénz-tárnál felbetetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítani.

5) Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és az átruházási illetéket viselni.

6) Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedése után lép és annak haszna ezen időtől 5t illeti.

7) A vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881. évi 60. t. cz. intézkedései értelmében csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az idézett törv. cz. 187. §-a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik.

8) A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

9) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanra az érdekeltelek bármelyikének kérésére következtében az 1881. 60. t. cz. 185. §-a szerint vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvezetése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

Kelt Pécsen, 1891. évi aug. 4-én
A pécsi kir. törvényszék mint telekvisi hatóság.

Lukrits bíró helyett:

Bogyay Pongrácz,
kir. törvszéki bíró.

Első magyar általános biztosító társaság Budapesten.

Alakult 1858-ban.

A társaság alapítói:

Gróf Apponyi György	Deák Ferencz	Gróf Dessewffy Emil
Báró Eötvös József	Havas József	Báró Jósika Sámuel
Karátsonyi László	Gróf Károlyi György	Kiss Endre
Nádasy István	Báró Sennyey Pál	Somssich Pál
Gróf Széchen Antal	Szögyényi László	Urményi József
Gróf Zichy Ferencz		Gróf Zichy Henrik.

A társaság jelenlegi kormányzó testülete.

A) Választmány:

<i>Gróf Károlyi Gyula, elnök</i>	<i>Gróf Csekonics Endre, alelnök</i>
<i>Báró Ambrózy Gyula</i>	<i>Giczey Samu</i>
<i>Bereznay István</i>	<i>Hajós József</i>
<i>Bittó Kálmán</i>	<i>Heinrich István</i>
<i>Deutsch Sándor</i>	<i>Hodossy Imre</i>
<i>Fuchs Rudolf</i>	<i>Mendl István</i>
	<i>Gróf Nádasdy Ferencz</i>
	<i>Báró Nikolits Fédor</i>
	<i>Báró Radvánszky Géza</i>
	<i>Steiger Gyula</i>
	<i>Gróf Wenckheim Frigyes</i>
	<i>Gróf Zelénski Róbert</i>
	<i>Gróf Zichy Béla</i>

B) Igazgatóság:

Harkányi Frigyes	Lévay Henrik	Ormody Vilmos
Tornyai Schosberger Zsig.	Ullmann Károly Pal	Gróf Zichy Nándor.

C) Felügyelő-bizottság:

<i>Gróf Báltthyány Géza</i>	<i>Jekelfalussy Lajos</i>	<i>László Zsigmond</i>
<i>Gróf Szapáry Gyula</i>	<i>Szütányi Izidor</i>	

1. Teljesen befizetett részvényalaptőke	frt	3,000,000.—
2. Társasági tartaléktőke	"	2,302,983.04
3. Tűz- és szállítmányi készpénz-díjtartalék	"	1,848,530.13
<small>a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül</small>		
4. Életbiztosítási díjtartalék	"	13,414,368.10
5. Árfolyamkülönbözeti tartalék	"	300,000.—
	frt	<u>20,865,881.27</u>
Tárczában levő díjváltók s díjkötelezvények	frt	<u>11,667,972.82</u>

A társaság elfogad biztosításokat:

- a) tűzkár ellen (ha v. llám által is okozva) épületekre, gyárakra, gépekre, gazdasági- és iparkészületekre, árukra, butorneműkr marhaállományra stb.
 - b) szállítmányi károk ellen, vizen, szárazon és vasuton
 - c) jégkarak ellen tej s kártérítéssel, és
 - d) az ember életére, halálesetekre fizetendő tőkék, kiházasítások, évjáradékok stb.
- A biztosítás díjak lehető jutányosak, s a fölmerülő károk a leggyorsabban és a legjutányosabban térítettek meg.

Alulírt főügynökség a biztosítási ügyre vonatkozó mindennemű felvilágosítást a legnagyobb készséggel ad és a nála betérjesztendő biztosítások felvetelére, átváltására, egy helyben mint vidéken ajánlkozik és midőn ezt a nagy közönség szives figyelmébe ajánlja, egyuttal kéri, hogy bizalmával az általa képviselt hazai intézethez forduljon.

Feiler Mihály,

az „Első Magyar Ált. Bizt. Társaság pécsi címzetes főügynöke.

Iroda-helyiség: Lyceumi nyomda-épület.

MÁRIACZELLI

KYONTOSEPPÉK

És azonos néven a legújabb és legelőnyösebb
gyógyeszközök készítői és elosztói. A
Máriaczellinél készült és elosztott
gyógyeszközök mindegyike a legújabb és legelőnyösebb
gyógyeszközök készítői és elosztói. A
Máriaczellinél készült és elosztott
gyógyeszközök mindegyike a legújabb és legelőnyösebb
gyógyeszközök készítői és elosztói.

11285. sz.

Árverési hirdetmény.

3752.

A pécsi kir. tszék mint telegkönyvi
hatóság közhírré teszi hogy **m. kir. állam-
kincstár** végrehajtónak

Gyöngyös Ferenc

széchenyi lakos végrehajtást szenvedő elleni
65 forint 03 kr tőkekövetelés és járuléka
iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir.
bíróház területén lévő Széchenyi község ha-
tárában fekvő a széchenyi 43. sz. tjkvben
felvett l. 65. hsz. 12¹/₂ sz. házra, ³/₄ telekre
1490 ft becsárban, és ugyanazon tjkvben
felvett ¹/₂ 1704. hsz. szőlőre 234 ft becsár-
ban, mint ezennel megállapított kikiáltási
árban az árverést elrendelte és hogy a fen-
tebb megjelölt ingatlanok az **1891. évi de-
cember hó 1-ső napján d e 10 órakor**
Széchenyi község házájánál megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiál-
tási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az in-
gatlan becsárának 10-%-át vagyis 149 frtot és
23 frt 40 kr kőszpénzben, avagy az 1881. é. LX.
te. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és
az 1881. évi nov. hó 1-én 3338. sz. alatt kelt
igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kije-
lolt óvadékképes értékpapirban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza-
bályszöveg elismervényét átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék mint telegkönyvi
hatóság 1891. évi augusztus hó 4-ik napján,
Lukács bíró helyett

Bogyay Pongrác kir. tszéki bíró.

Egy boszniai fajú 16 8 éves,

lovaglásra és teherhordásra egyaránt alkalmas
eladó.

Tudakozódhatni **Ország-ut 13-ik szám**
alatt az udvarban. 4750

13770. sz./1891.

3753

Hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint úr-
béri bíróság közhírré teszi, hogy a gil-
vánfal 44. sz. tjkvben 516. hsz. alatt a
volt urbéreszek tulajdonaként felvett köz-
legelőnek egyénekenkénti felosztása tárgyá-
ban a feloszthatóság kérdésre nézve a
nyomozásnak a helyszínen leendő eszköz-
lésére határnapul 1891. évi **november**
hó 25-ik napjának d. e. 9 óráját
lüzte ki, a mikorra a fenti legelőre jo-
gosultakat oly hozzáadással idézi meg,
hogy az eljárás további folyamán szemé-
lyenkénti idézés vagy értesítés elvárása
nélkül érdekeik képviseltetéséről gondos-
kodjanak.

Kelt Pécsen, a kir. törvényszéknek
1891. évi október hó 2-ikán tartott
ülésétől.

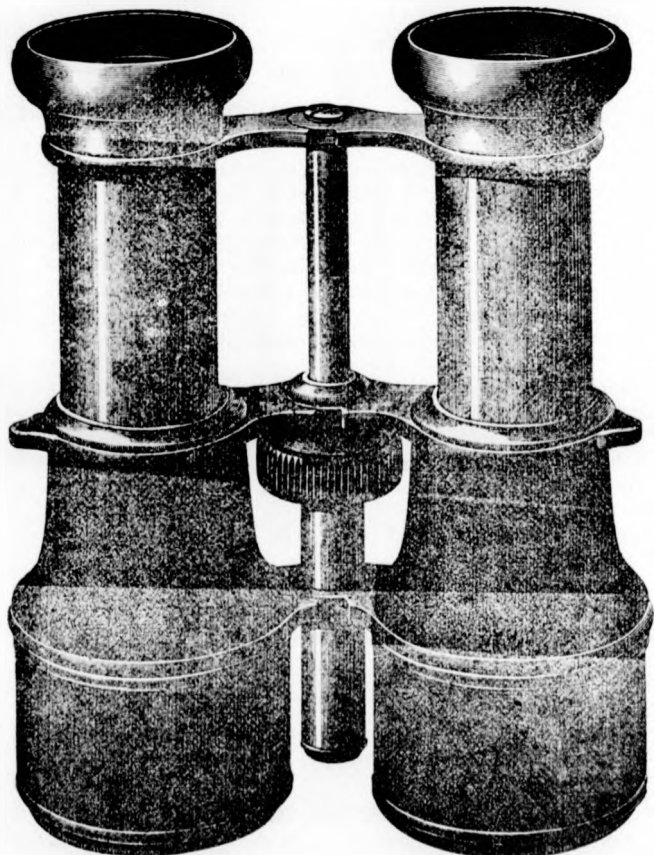
Sável Kálmán
elnök.

Dr. Sonnevend Frigyes
jegyző.

EKSZERESZ. ÓRÁS ÉS LÁTSZERESZ

SCHÖNWALD IMRE

Főüzlet: Király-(fő)-utca a „Hattyú”-épületben **PÉCSÉN**. Műhely: Király-(fő)-utca, Mestrits-féle házban.

Legdúsabb választék *gyémántos boutonok, gyűrűk
nyakláncok, melltűk s karkötők* legújabb fagonban 20—2000
frtos árban.

Legjobb szerkezetű s elegáns műmunkálatu *uri és nő-
arany és ezüst láncok és órák* 18 frttól egész 350 frtig.
Nagy raktár különböző s legfinomabb izlésű *ékszerek,
ben, u. m. függők, medaillonok, amulettek, joujouk, lánc,
s karkötők*, úgy szintén korall- és granátárak.

Legújabb divat szerint s nagy műizléssel készült
*asztali állványok, gyümölcskosarak, konfekt-tartók, cukor-
szelenczék, karos gyertyatartók* (girandolok) sat., ugyszintén
elegáns mintájú ezüst étszer-készletek 6, 12 és 24 személy
számára.

Dusan felszerelt látszer-raktáramból ajánlok orvosi
rendelet szerint készült s minden képzelhető alaku s művi
*arany ezüst és teknősbéka*csont foglalatu *szemüvegeket*
orszorítókat, továbbá *színházi, tábort s turista-látszóveket*,
iránytűket, lég- és hőmérőket.

Ékszerraktáramnak különös osztályát képezik a *valódi*
1-a alpaca-ezüst (berndorf gyártmányu) *étszerek, asztal-
állványok, gyertyatartók, cukorszelenczék, kenyérgosarak,
bordély-készletek, bor- és sörkancsók* sat.

„Pécsi emlék“ jeligés *arany és ezüst gyűrűk*.

Összes *arany s ezüst* áruim *hivatalos fémjellel* vannak
ellátva.

Nagy raktárt tartok *fali-, inga-, szalon-, ébresztő- és
iroda-órákban*, ugy szintén *arany- és ezüst-sze-
b-órákban*, melyekből 3 évi jótállás mellett *szolgálok*.

*Arany- s ezüst-ékszer*ek, valamint minden-
nemű órák javítását gyorsan s gondosan teljesítem.

Kívánatra raktáram bármely osztályából készségesen
küldök választás végett tárgyakat.

Ház-eladás.

Pécsett, egy élénk forgalmu helyen fekvő **szép ház**, a melynek legnagyobb része még 5 és 11 évekig adómentes és a vételár után 10 százalék brutto jövedelmet hoz, csakis elköltözés végett szabad kézből e adó. 3683 Szives utasítást nyerhetni e lap kiadóhiva-alánál.

THE MUTUAL

newyorki életbiztosító társaság

Tisztán kölcsönösségen alapul -- Részvényesei nincsenek

Alapítottat 1843.

A világ legnagyobb és legelőnyösebb életbiztosító társasága és a legnagyobb biztonságot nyújtja. Összes biztosítékialap 1891. jan. 1-én:

367 millio forintnál több.

Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak

760 millio forintot

meghaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy

210 millió forint csupán nyereseményekre esik.

A kiváló előnyök, melyeket a „Mutual-nál” eszközölt biztosítás nyújt, kitűnnek a következő kötvénypéldaeredményéből, mely szerint a nyeresemények a kötvény lejáratánál a biztosított összeget csaknem háromszorosára emelték. 5-ik példa. 74434-ik számú kötvény

biztosított összege	2.000.— dollár,
Felhalmozott nyeresemények	925.79 dollár,
összesen kifizetett	2.925.79 dollár,
a mire összesen díjak fejében befizetett	954.80 dollár.

Eszert tisztá nyeresemény 1.970.99 dollár.

A „The Mutual” kötvényei 2 év után megtámadhatlanok és 3 év után nem válhatnak érvénytelenné. Hadi kockázat feletle előnyös feltételek mellett (tűbnyire ingyen) fogadtatik el. Járndék-biztosítások különösen jutányosok. Minden egyéb tekintetben, ugyszintén ügynökségek elvállalására nézve is bővebb felvilágosítással készségesen szolgál a

Magyarországi vezérigazgatóság Budapest,
bécsi-utca 5. sz. 3595

Vízvezetési munkálatok.

Vízvezetési munkálatok.

Alólírott tudatom a n. é. közönséggel, hogy **vízvezetési munkálatokat is** elvállalok és a bevezetést szolid, tartós munkával, jutányos áron eszközölöm.

Tervek és költségvetések készségesen elkészíttetnek. Tisztelettel

Hillebrand Ferencz

3744

Király-utca 47.

Vízvezetési munkálatok.

Vízvezetési munkálatok.

Vízvezetési munkálatok.

Kir. szab. pécs-barcsi és cs. k. szab. mohács-pécsi vasutak.

20515. sz./V.

3749

Pályázat

az 1892-ik évben szükséges felépítményi ágyazási anyag szállítására.

A pécs-barcsi és mohács pécsi vasutak felépítményi anyagának pótlására 1892. évben szükséges ágyazási anyagra, továbbá a pécs-barcsi vasút Szt-Lőrincz-pécsi vonalrészén levő felepítményi homokágyának befedésére szükséges rostált kavicsnak szállítására ezennel pályázat hirdettetik

Az ágyazási anyagszükséglet a pécs-barcsivasutra mintegy 3200 kbm., a mohács-pécsi vasutra mintegy 3800 köbméter, a rostált kavics-szükséglet pedig mintegy 3600 köbméter, mely mennyiségek a szükséghez képest 25%-kal felemelhetők, vagy 25%-kal alább is szállíthatók.

Az ágyazási anyag lehet durva homok vagy bányakavics, vagy pedig tört kavics; a Szt-Lőrincz-pécsi vonalrészén alkalmazandó fedkavics azonban csakis rostált bányakavics lehet.

Az ajánlatok tehetők együttesen vagy külön, csak az ágyazási anyagra és külön rostált fedkavicsra az anyagok minősége és azok termelési helye azonban megnevezendő és az anyagról minta csatolandó.

A benyújtandó ajánlatokban az egységár köbméterenként teendő ki és pedig az ágyazási anyagnál a pécs-barcsi és mohács-pécsi vasut bármely állomására — a fedkavicsnál pedig a pécs-barcsi vasút Szt-Lőrincz állomására szállítva az egységárba befoglalandók a termelés, felrakás és az ajánlatba kitett állomásra való bérmentes szállításnak költségei. Ha az ajánlattevő csupán a termelésre és felrakásra teszi ajánlatát, ez a körülmény világosan megemlítendő.

Ugy az ágyazási anyag, mint a rostált kavics szállítása legkésőbb ápril hóban a megrendelés napjától számítandó 14 napon felül megkezdendő és naponként legalább harmincz vasuti teherkocsival szállítandó mindaddig, míg a megrendelt mennyiség beszállítottott.

A szállítási határidő be em tartása esetében a szállító költségére és veszélyére az egész megrendelt anyag vagy ha annak egy része lenne még hátralékban, ezen mennyiség más czégnél fog megrendeltetni.

A szállításra vonatkozó ajánlatok 50 kros bélyeggel ellátva lepecsételve és a borítékon ezen felirattal: „Ajánlat felépítményi ágyazási anyag szállítására” legkésőbb 1891. évi **november 30-án, déli 12 óráig** a pécs-barcsi és mohács-pécsi vasutak üzletigazgatósága titkárságánál (Andrássy-út 2. sz. III. emelet) bérmentve nyújtandók be.

Az ajánlatba befoglalandó azon nyilatkozat is, hogy ajánlkozó ajánlatával 1891. év végeig kötelezettségben marad, és hogy az ágyazási anyagra vonatkozólag beleegyeznek abba, hogy az ajánlat alapján vele kötendő szerződés — ha az a szerződő felek részéről sem mondatik fel — egy-egy további évre érvényben marad.

Az ajánlattal egyidejűleg a pécs-barcsi és mohács-pécsi vasutak főigazgatójánál (Andrássy-út 2. sz. III. em.) az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5%-a készpénzben vagy évadékképes értékpapirokban teendő le s a letett összeg után nyert letétjegy az ajánlathoz csatolandó.

Az értékpapírok azonban 10%-kal a napi árkeleten alul számítandók

Elkésve vagy bánatpénz nélkül beérkezett ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

A pécs-barcsi és mohács-pécsi vasutak üzletigazgatósága fenntartja magának határozottan azon jogot, hogy az ajánlatok között minden tekintet nélkül az árra és feltételekre, szabadon választhasson.

Budapest, 1891. október hóban.

Utánnymat nem díjaztatik.

A mohács-pécsi és pécs-barcsi vasut üzletigazgatósága.